

Socialudvalgets studietur til Nuuk august 2022

Afrapportering

Forfatter Niviaq Korneliussen

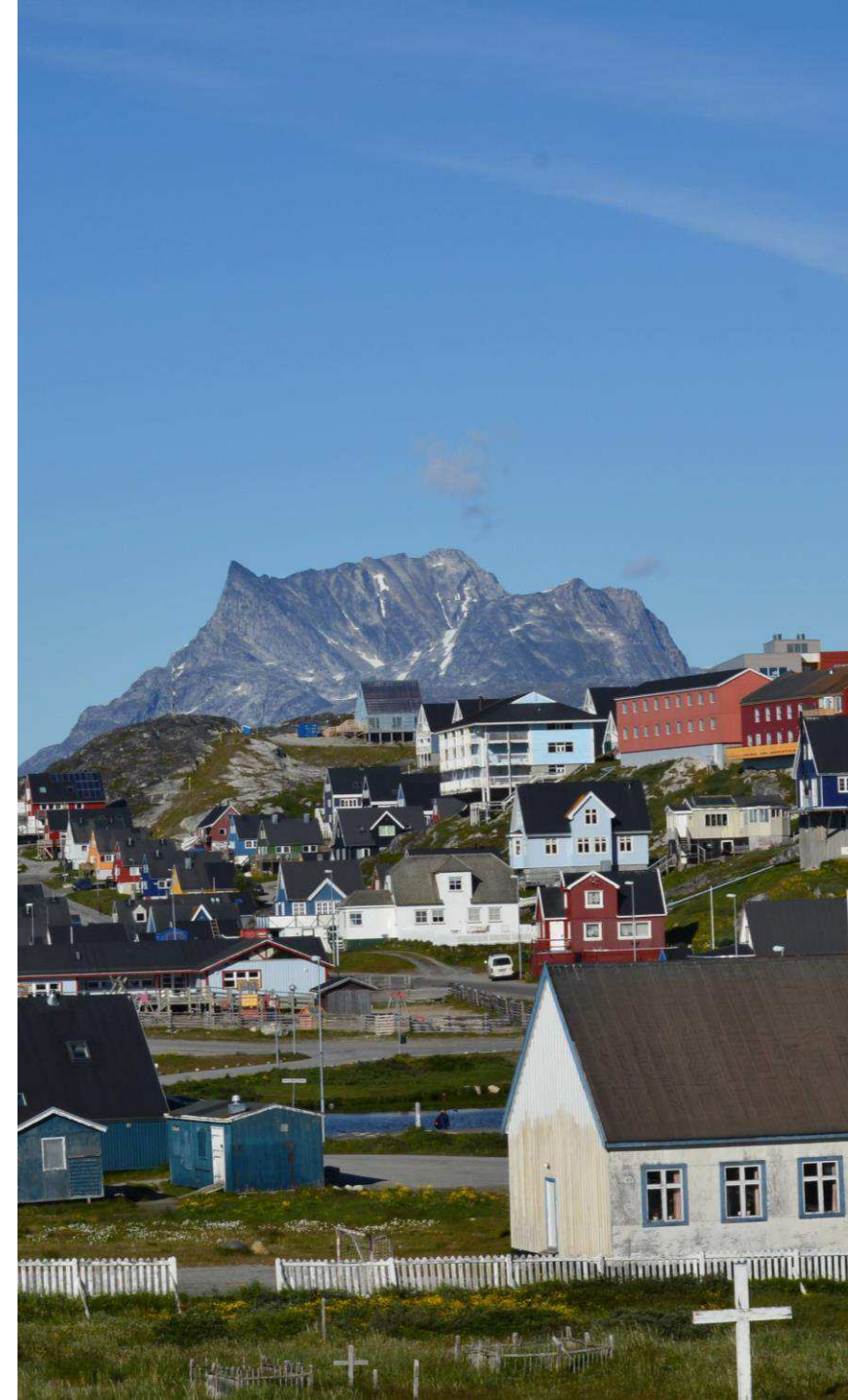

- Mange unge har traumer og svært ved at åbne op. De kan nemmere åbne op i naturen, hvor de finder ro.
- Selvmordstanker er almindeligt, fordi det er en kendt løsning. Selvmord er blevet en naturlig dødsårsag.
- De unge er svigtet af det grønlandske samfund, som ikke har hjulpet med job og bolig.
- Unge grønlandere i Danmark oplever racisme, stereotyper om grønlandere og stor uvidenhed om Grønland. Svært at blive integreret i rus-uger og læsegrupper.
- De unge trækker sig tilbage og opsøger grønlandske fællesskaber, hvor de ikke skal forklare sig.

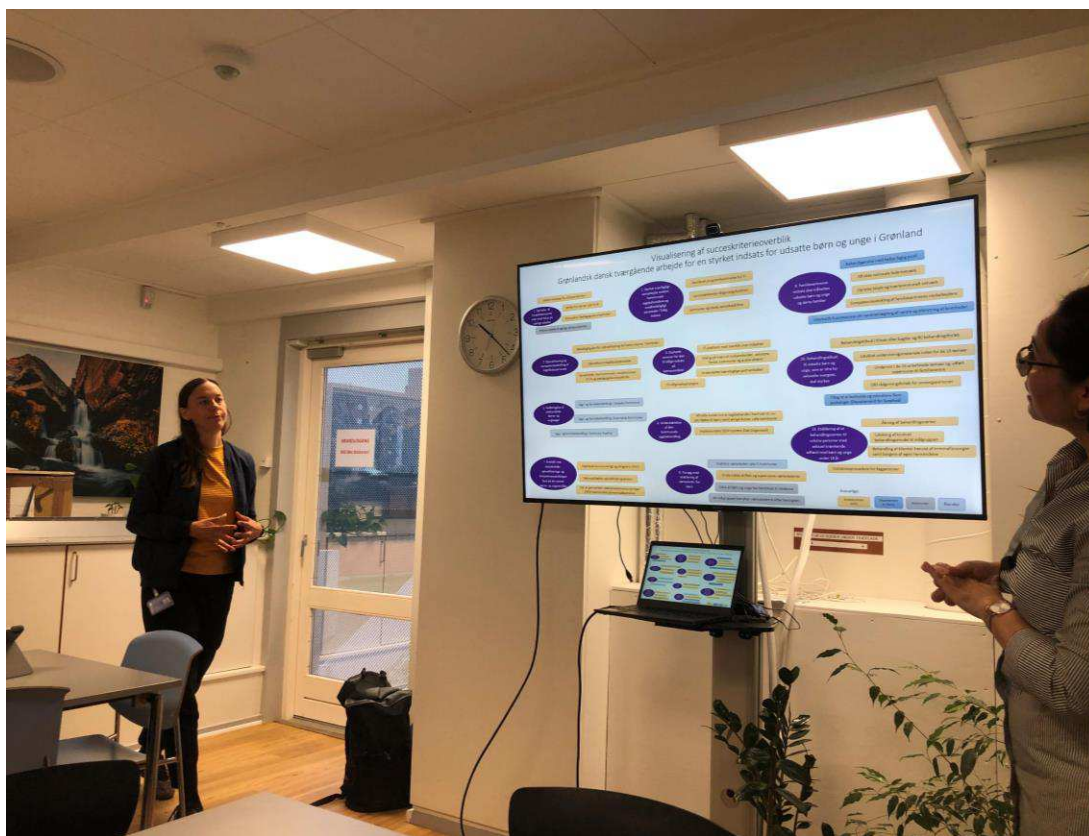

Pointer fra Niviaq Korneliussen

- København skal have mere viden om Grønland og bruge det som redskab til at nå de unge – evt. gennem de Grønlandske Huse.
- Problemerne hos unge grønlændere kan ikke sammenlignes med problemerne hos danske unge.
- Det er nødvendigt med en anden tilgang til kommunikation og forstået over for unge grønlændere.
- De unge har brug for et grønlandsk fællesskab i København. Der skal være folk med kendskab til Grønland – men de behøver ikke nødvendigvis være grønlændere.

Grønlands Socialstyrelse

- En udfordring at mange indsatser er midlertidige projekter. Socialstyrelsen prioriterer at anvende projektmidler til at støtte eksisterende indsatser i kommunerne.
- Der kommer til at gå flere generationer, før de nuværende indsatser virker
- Traumer er meget udbredt – også blandt fagfolk, der skal behandle andres traumer.
- Kompliceret sorg er mere udbredt i Grønland end andre steder og bliver ikke behandlet. Det kan føre til selvmord.
- Borgerne er blevet spurgt, hvad de forbinder med sundhed. Det er at komme ud i naturen og spise dyr, som de selv har fanget og tilberedt. Fokus på åndelighed og sjæl. Nye indsatser skal tage udgangspunkt i den viden for at virke i praksis.
- Grønland har anstalter frem for fængsler, der fokuserer på resocialisering. Det har konsekvenser for ofrene, der kan møde deres overgrebsmand i bybilledet.

Pointer fra Socialstyrelsen

- Vigtigt med medarbejdere, der kan tale grønlandsk og huske, at grønlændere fra forskellige dele af Grønland ikke nødvendigvis forstår hinanden pga. store forskelle i sproget.
- Det kan have stor virkning at få grønlændere til selv at opstille succeskriterier for en indsats og spørge ind til, hvad der virker. De er ikke altid vant til at blive hørt.
- Indsatser kan med fordel bygges op omkring grønlændernes tilhørsforhold til naturen

Borgmester Avaaraq Olsen (IA)

- Interesseret i et tættere samarbejde med Københavns Kommune om unge i København
- Boligmangel i Nuuk er en udfordring for en evt. hjemrejse
- Behov for mere oplysning til de unge i Grønland om vilkårene i Danmark
- Overveje pjece på grønlandsk med forslag til positive fællesskaber i København

Forvaltning for Børn og Familier

- Kommunen dækker et areal på størrelse med Frankrig
- Forvaltningen har indsatser i Nuuk, Tasiilaq, Paamiut og Ittoqqortoormiit
- Forvaltningen har ikke altid de rette tilbud til alle målgrupper - eller i alle byerne

- Børnene er generelt meget tidligt skadet
- Bruger indsatsstrappen
- Børn er som regel anbragt indtil det 18. år
- Årlig sommerlejr for anbragte børn inde i fjorden. Gavn af effekten resten af året.

Handlingskæde:

- Tværfaglig samarbejde mellem kommunen, politiet og sundhedsområdet
  - Kriminelle unge
  - Berusere
  - Selvmordstruede

Fra myndighedsafdelingen: Om unge der tager til Danmark

- Forvaltningen for Børn og Familier i Nuuk har en praktisk udfordring med at kommunikere sikkert med danske kommuner.
- Mange unge vil ikke have efterværn og ønsker f.eks. at fejre deres 18-års fødselsdag i Danmark. De har en forestilling om, at alt er billigere i Danmark og bliver overrasket over virkeligheden.
- De unge kan være rodløse, hvis de f.eks. har været anbragt i en anden by langt væk fra familien.
- Boligmanglen i Grønland spiller også ind på sagerne. Flytter måske til familie i Danmark, mens de venter på en bolig i Grønland.
- De kan ikke få kontanthjælp i Danmark, hvis de er registreret som "ukendt adresse" i Grønland.

Ungecenter Nuuk

- De unge åbner op om de svære ting, når de er ude i naturen
- Tryghedspatruljen kører hver aften og nat og hjælper de unge væk fra gaden.
- Værestedet har døgnåbent og de unge kan komme og overnatte. Det udløser en underretning hver gang.
- De unge har f.eks. ikke fået traumebehandling, mens de var på døgninstitution og er ikke klar til at starte i job eller uddannelse.

- Ungecenteret blev etableret i 2019
- Efterværn for tidligere anbragte unge 18-23 år
- Traumebehandling
- Rusmiddelbehandling for unge
- Ungerådgivning
- Værested
- Tryghedspatrulje

Pointer fra Ungecenter Nuuk

- ART er godt til de unge, da de ikke har fået de sociale færdigheder med sig fra deres forældre
- De unge har ofte ubehandlede traumer, når de kommer til København
- Mange unge ønsker at klare sig selv, og siger nej til efterværn
- Unge tager f.eks. til Danmark, hvis deres mor er der, selvom hun lever udsat med misbrug
- Hvis flyrejsen går over København, kan de finde på at stige af og blive uden at have en plan
- De unge tror, at alt bliver bedre i Danmark
- Tager f.eks. til Danmark, mens de står på venteliste til bolig i Nuuk

Børne- og Familiecenter Nuuk

- Etableret i 2005. Opgaverne har gradvist ændret sig og udviklet sig over tid
- Familiecentret yder behandling, vejledning og rådgivning, samt socialpædagogisk støtte til familier med børn.
- Helhedsorienteret systemisk tilgang til hele familien frem for det individuelle
- Åben rådgivning en gang om ugen for familier med børn, men i praksis møder alle op og der bliver taget imod dem.

Pointer fra Børne- og Familiecenteret

- Det er traumer igennem generationer, som påvirker de unges beslutninger i dag
- Nogle tager til Danmark for at komme væk fra vold, stalking og lign.
- I København bør medarbejderne kende Grønlands historie, for bedre at kunne gribe de unge, når de kommer
- De unge har brug for et netværk - også i København
- Meget nonverbal kommunikation i den grønlandske kultur

Udvalgsforpersonerne Naya Lyberth (IA) og Inge Olsvig Brandt (IA)

- Uformelt møde med de to udvalgsforpersoner for hhv. Børn og Familier og Velfærd og Arbejdsmarked.
- De fortalte om den grønlandske kultur og naturens betydning for livet i Grønland.
- De fortalte også om betydningen af inuit tatoveringer og hvordan de bruges i det moderne grønlandske samfund.
- Kom også med eksempler på, hvor ubehageligt det kan være at køre taxi i København pga. de spørgsmål og kommentarer, de møder som grønlændere.

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked

- Det er en udfordring, at Grønland ikke har lovgivning på hjemløseområdet, men det giver også mulighed for hurtige og fleksible løsninger.
  - Besøgte det nuværende herberg, der er etableret i en tidligere børnehaven. Herberget fungerer som et nødherberg.
  - Et nyt Hjemløsecenter forventes at stå klar om nogle år.
- Pr. 1. januar 2023 hæves kontanthjælpen til ca. 4.500 kr. om måneden og borgerne skal selv betale faste udgifter.
  - I dag betales de faste udgifter af kommunen og borgerne får ca. 650 kr. i kontanthjælp hver 14. dag.
  - Langt flere vil fremover være på en lav jobsøgningsydelse frem for offentlig hjælp.
  - Udsatte voksne skal f.eks. være i job for at kunne få en midlertidig modulbolig.

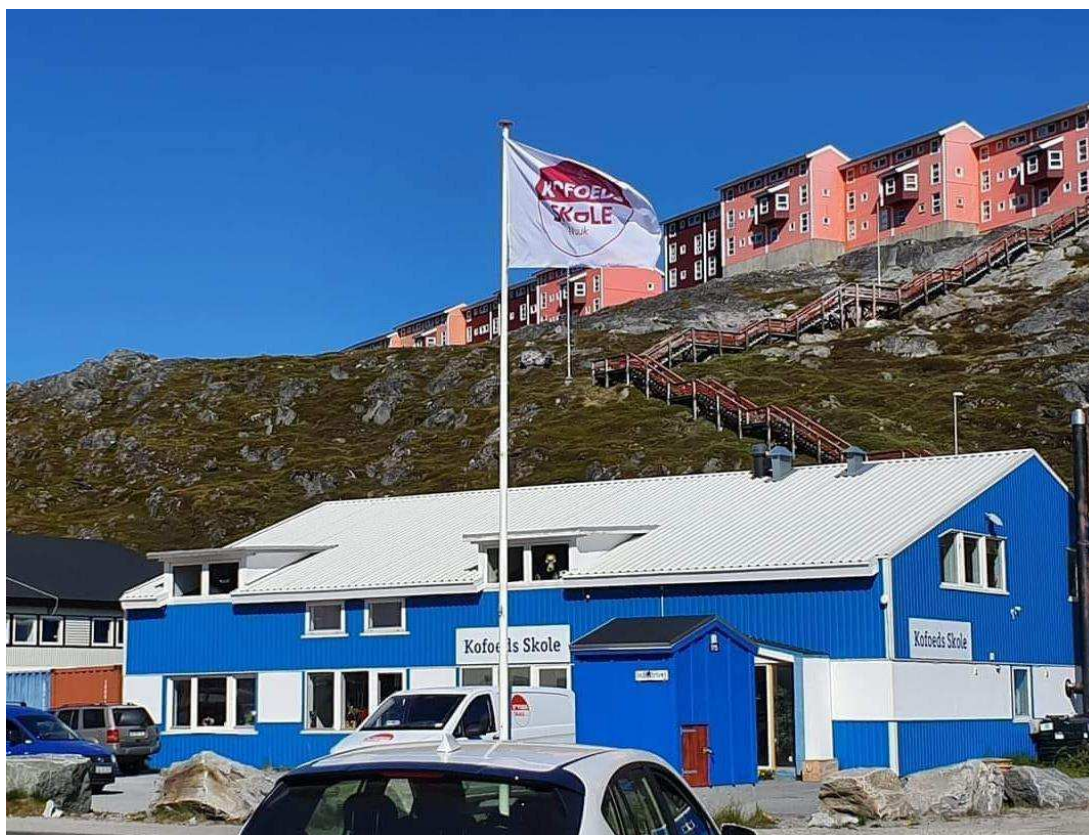
Pointer fra Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked

- Lav arbejdsløshed i Nuuk og de fleste har tilknytning til arbejdsmarkedet – også de hjemløse.
- Høj ungdomsarbejdsløshed på 24 % (maj 2022)
- Ny opsøgende indsats for unge ledige under 30 år.
- De unge sidder f.eks. hjemme hos deres forældre uden job og uddannelse.
- Forvaltningen er i dialog med selvstyret om at få udarbejdet informationsmateriale om realiteterne ved at flytte til Danmark.
- Borgerne kan f.eks. Ikke få kontanthjælp i Danmark, hvis de ikke har haft en fast adresse i Grønland inden afrejse.

Kofoeds Skole i Nuuk

- Eleverne er blevet yngre – ned til 20 år. Boligmangel og traumer spiller ind .
- Eleverne har mange traumer og næsten alle misbruger alkohol eller hash.
- Eleverne er omsorgssvigtet og har oplevet vold og seksuelle overgreb i barndommen. De er ofte blevet anbragt tidligt og er rodløse, fordi de har flyttet meget rundt mellem døgninstitutioner og plejefamilier. De har svært ved at koncentrere sig.
- Flere får ikke offentlig hjælp, fordi de tidligere er blevet afvist eller føler sig misforstået og dårligt behandlet af kommunen.

Pointer fra Kofoeds Skole

- Eleverne har stor gavn af, at der er en opsøgende sundhedsindsats på skolen og at der er en aftale med et misbrugsbehandlingstilbud, som står klar med det samme, når de er motiveret for det.
- De unge kommer f.eks. til Nuuk efter anbringelse et andet sted. Der er ingen plan for dem, de kan ikke finde en bolig og har ikke gennemført folkeskolen.
- Produktionsskoler er et godt tilbud til målgruppen.
- Kofoeds Skole i Nuuk vil gerne indgå i et samarbejde med Københavns Kommune og Kofoeds Skole i København – også hvis nogen skal hjælpes tilbage til Grønland.

Allorfik

- Nationalt og gratis misbrugsbehandlingstilbud med afdelinger rundt om i Grønland
- Åben rådgivning, hvor alle kan komme ind og få tre samtaler – også hvis det ikke er misbrugsproblemer
- Om brugerne:
  - 55 % opvokset med ustabile eller kaotiske forhold i hjemmet
  - 70 % opvokset med alkoholproblemer
  - 22 % opvokset med hashproblemer
- 59 % ud af 906 adspurgte angav at være blevet seksuelt misbrugt. 74 % af kvinder og 39 % af mænd.

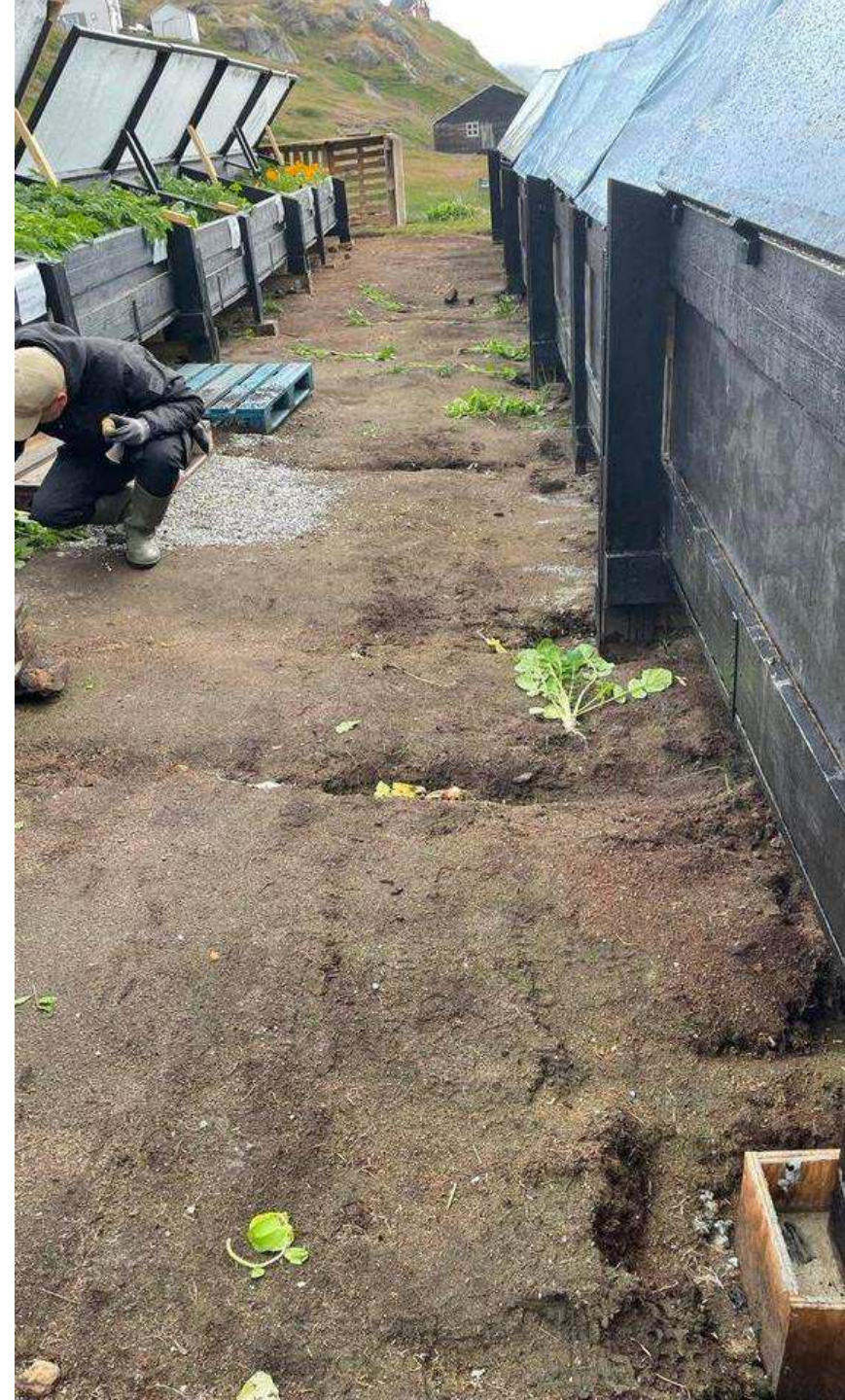

SIU-TSIU

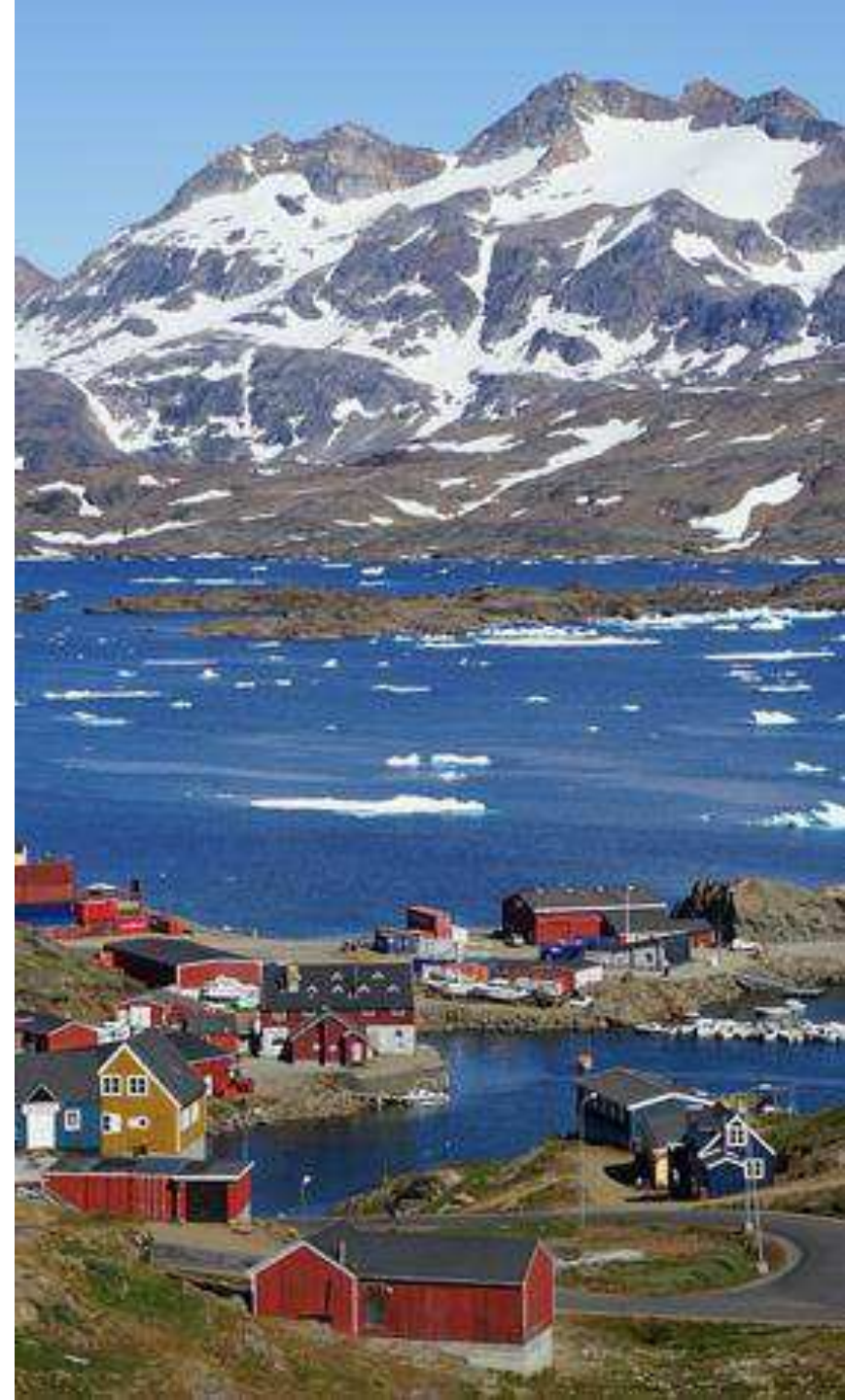
- Grønlands første socialøkonomiske virksomhed
- Forløb for 10 unge (16-30 år) i Tasiilaq, som får elevstøtte gennem Majoriaq
- Fokus på synlige resultater i lokalsamfundet, hvor de bl.a. har malet byens huse, opstillet bænke og etableret mistbænke, hvor de dyrker grøntsager
- Fokus på at alle kan bidrage til samfundet – også uden uddannelse, som kræver, at man rejser væk fra byen. Prøver at etablere mesterlære for de unge i stedet
- Tiltrækker de unge med aktiviteter, gratis internet og et anerkendende fællesskab. Tager fælles af sted til byens arrangementer med logo på tøj osv.

Pointer fra SIU-TSIU

- Man kan falde ud af familien og fællesskabet i Grønland. Ligger historisk i deres kultur, hvor fællesskabet vægter højere end individet i en lille bygd
- De unge tager til Danmark, fordi de ikke er en del af fællesskabet i Grønland og fordi, de kan være anonyme i Danmark. Det vil være endnu et nederlag for dem at komme tilbage til Grønland.
- Nogle til gerne tilbage, men har ikke råd og overskud. De skal have hjælp til rejsen og mulighed for at indgå i et sundt fællesskab, når de kommer retur.
- Kun få der får behandlet deres traumer i Grønland.
- Behøver ikke være et fællesskab for kun grønlændere i Danmark, men det er svært at få venner i Danmark, da vi som folk er lukket og mest møder folk på studie og arbejde.
- Vi skal passe på med at se grønlændere som en fælles gruppe, da der f.eks. kan være intern mobning af folk fra Østgrønland, som taler anderledes.

Byvandring med socialforsker Steven Arnfjord

- Det er selvstyret og kommunen, der driver de fleste boligforeninger
- Dyrt og vanskeligt at bygge i Nuuk, da fjeld skal springes væk
- Byudviklingen gør det svært for mange at have råd til at bo i Nuuk.
- De billige boliger rives ned, fordi de er saneringsmodne og erstattes med moderne boliger med væsentlig højere husleje
- Sundhedsvæsenet har traditionelt haft egne boliger, men det gælder ikke lærere og pædagoger
- Der er bygget billige ungdomsboliger med tilskud og Steven Arnfjord har opfordret selvstyret og kommunen til, at de på samme måde skaber billige boliger for socialt udsatte
- Der er som noget nyt skabt en særlig kvindeafdeling efter flytning til det nuværende herberg

